

การบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

THE SCHOOL ADMINISTRATION OF THE ROYAL VIRTUES (THOSAPHITRAJATHAM)
OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF NAKHON SI
THAMMARAT PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

สุภาภรณ์ เต็มรัตน์*
รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทร์*
ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงานและเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามตัวแปร ประสิทธิภาพบริหาร การศึกษาธรรมะ และการร่วมกิจกรรมทางศาสนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 154 คนใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการไม่เบียดเบียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาด้านการรักษากฎหมายและศีลธรรม และด้านการให้ห้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปีมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ผู้บริหารที่มีการศึกษาธรรมไม่เคยบวช มีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่เคยบวช และผู้บริหารที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาบ่อยครั้งมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่ไม่ร่วมกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง

คำสำคัญ: การบริหาร,ทศพิธราชธรรม

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

** ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

*** กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the School Administration and compare the School Administration of the Royal Virtues (Thosaphitrajatham) of the School Administrators under the Jurisdiction of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 3 depended on experience, morality studies, and religion ceremony participation. The subjects used in this study were 154 school administrators under the Jurisdiction of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 3 in the academic year 2011. The random sampling was Stratified Random Sampling. The instruments for data collecting were rating scale questionnaires. The statistic analysis were done by percentages, means, standard deviations; and t-test.

The findings of the study were The result of the School Administration of the School Administration of the Ten Royal Virtues (Thosaphitrajatham) of the School Administrators the under the Jurisdiction of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 3 was at the highest level in every aspect. The non- revenge was show the highest mean, then the law and moral was high in the second, and the lowest aspect was the governess. The results of the comparison of the School Administration were significantly not different at the level of 0.05. as a whole. The school administrators less than 10 years experience used the Ten Royal Virtues (Thosaphitrajatham) more than 10 years experience. The school administrators who never been a monk used the Ten Royal Virtues (Thosaphitrajatham) more than who ever been a monk. And the school administrators who always participate in religion ceremony used the Ten Royal Virtues (Thosaphitrajatham) more than who sometimes participate in religion ceremony.

บทนำ

ผู้นำที่ดีควรมีจริยธรรมและธรรมะในใจ การเป็นผู้นำหรือผู้บริหารนั้นเป็นตำแหน่งหน้าที่ที่ผู้บริหารองค์กรจะต้องตระหนักถึงความสำเร็จขององค์กรควบคู่ไปกับการทำองค์กรให้เป็นเลิศทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้องค์กรเป็นที่ไว้วางใจของผู้รับบริการและทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้บ้าง หากผู้นำสามารถทำองค์กรให้เป็นเลิศทั้งทางด้านธุรกิจและเป็นเลิศในด้านคุณธรรม ก็จะนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จได้ไม่ยาก

หากแต่ความยากก็คือผู้บริหารควรมีคุณสมบัติอย่างไรจึงจะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเป็นองค์กรที่ดีได้ ผู้นำต้องมองโลกในแง่บวกและมีจริยธรรม (ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล, 2548) คนที่จะเป็นซีอีโอหรือผู้นำทางโลกคุณสมบัติที่สำคัญประการแรกคือจะต้องเป็นคนที่มึนมอง มองโลกเป็น มองโลกให้ถูก และมองโลกในเชิงบวกก็จะเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การประสบความสำเร็จ หรือหากมองโลกในภาพลบก็จะทำให้ไม่มีกำลังใจในการทำงาน ยากที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

นอกจากการเป็นผู้นำจะต้องมองโลกให้เป็นแล้ว คนที่จะเป็นผู้นำนั้นจะต้องมีจริยธรรม เพราะคน มักจะรักตัวเองมากกว่าสังคม จึงทำให้เกิดปัญหา ต่างๆ และเกิดความเห็นแก่ตัว ฉะนั้นเมื่อมีโอกาส จึงทำสิ่งที่ประ โยชน์แก่ตัวเองไม่ว่าจะถูก หรือไม่ถูกก็ตาม เช่น การโกง ก็เพราะไม่มี จริยธรรม นอกจากนี้ผู้นำจะต้องมีความคิดและ ความรับผิดชอบทั้งต่อสังคมและรับผิดชอบต่อสิ่ง ที่พูดด้วย จะต้องใฝ่รู้และรู้จริงเสมอ รวมถึง จะต้องเป็นคนที่เปิดใจและรับฟังผู้อื่นเพื่อพัฒนา ตัวเอง (วิกรม กรมดิษฐ์, 2550) เช่นเดียวกับพล เอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและ รัฐบุรุษ ได้บรรยายหัวข้อการเสริมสร้างการเป็น ผู้นำ ด้วยหลักคุณธรรมและความเสียสละให้กับ ทหาร ข้าราชการพลเรือนโดยมีใจความว่า คนที่มี หน้าที่เกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ หรือเป็นผู้บังคับบัญชาคน เป็นผู้กำหนดแนวทาง ให้กับหน่วยนั้น องค์การนั้น ถ้าไม่มีคุณธรรมและ จริยธรรม ทุกอย่างก็ล้มเหลวหมด (สุวัฒน์ ทองธนากุล, 2549) ฉะนั้นจากแนวความคิดนี้ ผู้บริหารต้องบริหารงานที่อยู่บนพื้นฐานของ คุณธรรมจริยธรรม

คุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารใน การบริหารจัดการสถานศึกษาหรือองค์กรทาง การศึกษานั้น ปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ถือเป็น หลักใหญ่คือ การมีผู้บริหารสถานศึกษาหรือ ผู้บริหารการศึกษาที่มีคุณธรรมและจริยธรรม พฤติกรรมด้านจริยธรรมในการบริหารจัดการ คือ พฤติกรรมที่ไม่ใช่เพียงแต่ถูกต้องตามกฎหมาย เท่านั้น แต่ยังต้องเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องภายใน กรอบของคุณธรรมและจริยธรรมที่บุคคลใน สังคมโดยทั่วไปยอมรับได้ นอกจากนี้คุณธรรม

และจริยธรรมนั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะ สร้างศรัทธา ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เกิดความ สามัคคีร่วมมือกันปฏิบัติงานเพื่อบ่มไปสู่ เป้าหมายเดียวกันได้ ทำให้ผู้ร่วมงานทุกคนใน องค์การเกิดความเชื่อถือและเชื่อมั่นในตัว ผู้นำ (สุภัททา ปิณฑะแพทย์, 2548,30) ผู้บริหารที่ บริหารองค์การให้มี ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลจะต้องมีภาวะผู้นำ การเป็นผู้นำที่ ต้องอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมนั้นคือตัวผู้นำ จะต้องมีความมาตรฐานด้านจริยธรรม (Ethical standards) และต้องประพฤติปฏิบัติตนให้ สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรมอย่าง สม่าเสมอ การแสดงออกในความเป็นผู้รักความ เป็นธรรมและความยุติธรรม การมีพฤติกรรม ของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น ตามแนวคิดของกรีนฟิลด์ (Greenfield, 1991) ระบุว่าสังคมมีความคาดหวังด้านจริยธรรมจาก ผู้บริหาร เช่น โรงเรียนต้องเป็นสถาบันแห่ง ศิลธรรม (Moral institute) ที่ช่วยกำหนด ปทัสถานของสังคม (Social norm) ผู้บริหารต้อง เป็นต้นแบบ ด้านศีลธรรม (Moral agent) การ ตัดสินใจเรื่องใด ๆ ของผู้บริหารต้องอยู่บน เหตุผลค่านิยมทางศีลธรรม (Moral value) เป็น หลักมากกว่าหลักการอื่นใด และการบริหาร โรงเรียนจะต้องยึดหลักการทุ่มเทเพื่อให้เกิด บรรยากาศให้นักเรียนได้เจริญงอกงาม ได้เรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ เก่งดี และมีความสุข

ทศพิชราชธรรม คือ จริยวัตร 10 ประการที่พระเจ้าแผ่นดินทรงประพฤติเป็น หลักธรรมประจำพระองค์ หรือเป็นคุณธรรม ประจำตนของผู้ปกครองบ้านเมือง ให้มีความ เป็นไปโดยธรรมและยังประโยชน์สุขให้เกิดแก่

ประชาชน ทศพิธราชธรรมทั้ง 10 ข้อ คือ ทาน คือ การให้ การเสียสละ การให้น้ำใจ ศีล คือ ความประพฤติที่ดีงาม ทั้ง กาย วาจา ใจ ให้ปราศจากโทษ บริจาค คือ การเสียสละความสุขส่วนตน เพื่อความสุขส่วนรวม ความซื่อตรง คือ ความซื่อตรงในฐานะที่เป็นผู้ปกครอง ดำรงอยู่ในสัตย์ สุจริต ความอ่อนโยน คือ การมีอัธยาศัยอ่อนโยน เคารพในเหตุผลที่ควร มีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโส ความเพียร คือ ความอดสาหัสในการปฏิบัติงาน โดยปราศจากความเกียจคร้าน ความไม่โกรธ คือ ไม่มุ่งร้ายผู้อื่น แม้จะลงโทษผู้ทำผิดก็ทำตามเหตุผล ความไม่เบียดเบียน คือ การไม่ก่อกวนหรือเบียดเบียนผู้อื่น ความอดทน คือ การรักษาอาการ กาย วาจา ใจ ให้เรียบร้อย การอดทนต่อสิ่งทั้งปวง ความยุติธรรม คือ ความหนักแน่น ถือความถูกต้องเที่ยงธรรมเป็นหลัก ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรยึดเป็นหลักในการใช้อำนาจหน้าที่ซึ่งก็คือหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมในปัจจุบัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน การเอารัดเอาเปรียบผู้ที่อ่อนแอกว่า (จรัญ ภักดีธนากุล, 2550) และเป็นการแสดงถึงความมีภาวะผู้นำของผู้บริหารในการนำหลักธรรมาภิบาลในการปกครองและการบริหารงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จทั้งการบริหารบุคคลและการบริหารงาน

สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 255 โรงเรียนเป็นเขตพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงกำลังคนในองค์กร ทั้งครูผู้สอนและผู้บริหาร ในองค์กรมีคนที่ต่างวัยทำงานด้วยกันหลายรุ่น โดยเฉพาะผู้บริหารจะมีคนรุ่นใหม่ นครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามตัวแปร

เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารแทนผู้บริหารรุ่นเก่าที่เกษียณอายุไปมากขึ้นผู้บริหารรุ่นใหม่จะต้องบริหารกำลังคนในองค์กรที่มีความแตกต่างในช่วงอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งผู้บริหารต้องรู้จักดึงจุดแข็งและศักยภาพของคนแต่ละวัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล, 2548) และสิ่งที่สำคัญก็คือ ผู้บริหารจะต้องนำหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารองค์กรประสบความสำเร็จ ตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยเป็นผู้ที่อยู่ในสายงานบริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช มีความสนใจอย่างยิ่งที่จะทำการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรม และสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงและแก้ไของค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาเรื่องการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

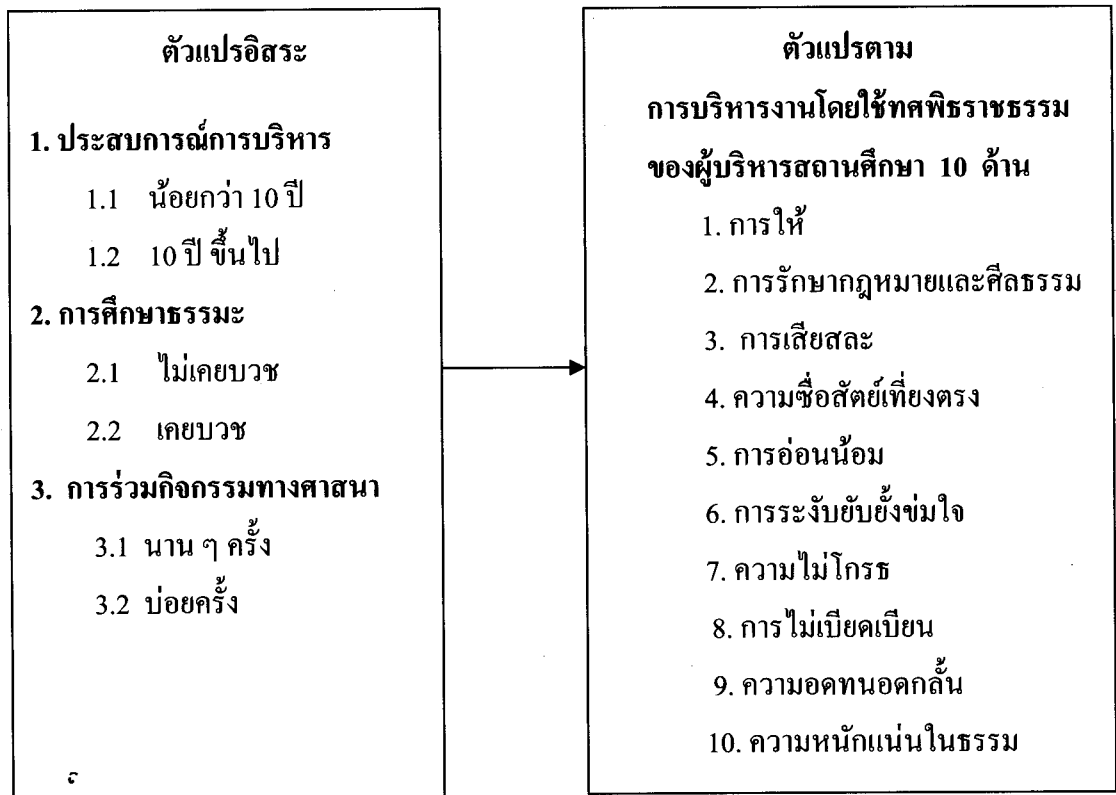
1. เพื่อศึกษาการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยใช้

ประสบการณ์บริหาร การศึกษาธรรมะ และการ
ร่วมกิจกรรมทางศาสนา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเรื่องการบริหารงานโดยใช้
ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

แนวคิดหลักคุณธรรมจริยธรรมโดยยึดตาม
ทศพิธราชธรรมหลักธรรมในพระพุทธศาสนา
ธรรมสำหรับพระราชา แต่ประชาชนพสกนิกร
ทั้งหลาย ก็สามารถนำมาเป็นหลักปฏิบัติได้
ทศพิธราชธรรมจึงเป็นธรรมที่เป็นหลักสำหรับ
ผู้นำทุกระดับ (เหม ทองชัย, 2550) ในด้าน
ขอบข่ายดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวนผู้บริหาร 255 คน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3, 2554)

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 154 คน ซึ่ง ได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ ตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 608) และการใช้สุ่มแบบแบ่งชั้น ภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตาม จำนวนประชากรในแต่ละอำเภอ ต่อมาสุ่ม ตัวอย่างทุกชั้นภูมิโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ชนิดเป็นสัดส่วน (Proportion Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ของแต่ละชั้นภูมิโดยคำนวณสัดส่วนระหว่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับขนาดของจำนวน ประชากรของแต่ละชั้นภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือ ในการ วิจัย ครั้ง นี้ เป็น แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ประสบการณ์ บริหาร คือ น้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป การศึกษาธรรมะ คือ เคยบวช และไม่เคยบวช และ การร่วมกิจกรรมทางศาสนา คือ ร่วม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการ บริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช ใน 10 ด้าน จำนวน 50 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ แสดงออกถึงบทบาทในการใช้ทศพิธราชธรรม ทั้ง 10 ด้าน

2. กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากตัวแปร ตามที่ศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารงานโดยใช้ ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 10 ด้าน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้ ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และมีความ เข้าใจในเนื้อหาของทศพิธราชธรรมที่สามารถชี้แนะ ให้กับผู้อื่น ได้จนเป็นที่ยอมรับ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง

บ่อยครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคยร่วม

โครงสร้าง และพิจารณาสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำผลการพิจารณาไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 70 ข้อ มาคัดเลือกให้เหลือ 50 ข้อแล้วมาใช้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย

5. นำแบบสอบถามสำหรับการทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ทั้งฉบับที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง (Try out) จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจคุณภาพแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์และประมวลหาค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ประสบการณ์บริหาร คือ น้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป การศึกษา ธรรมะ คือ เคยบวช และไม่เคยบวช และ การร่วมกิจกรรมทางศาสนา คือ ร่วมบ่อยครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคยร่วม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ

ครู เกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นภาพรายด้าน และรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ย โดยแบ่งตามแนวของเบส (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538,8-11)

3. ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์บริหาร คือ น้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป การศึกษาธรรมะ คือ เคยบวช และไม่เคยบวช และ การร่วมกิจกรรมทางศาสนา คือ ร่วมบ่อยครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคยร่วม ใช้สถิติการทดสอบแบบ t-test (Independent Samples)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ทั้ง 10 ด้าน ตามตัวแปรประสบการณ์การบริหาร การศึกษาธรรมะ และการร่วมกิจกรรมทางศาสนา ผลการวิเคราะห์ออกมาเหมือนกัน คือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การไม่เบียดเบียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาการรักษากฎหมายและศีลธรรม ส่วนการให้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้

2. ข้อมูลตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

ทศพิศราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ทั้ง 10 ด้านโดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลเปรียบเทียบตามตัวแปรประสพการณ์การบริหาร ผู้บริหารที่มีประสพการณ์น้อยกว่า 10 ปีมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่มีประสพการณ์ 10 ปีขึ้นไป ตัวแปรการศึกษาธรรมะ ผู้บริหารที่ไม่เคยบวชมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่เคยบวช และตัวแปรการร่วมกิจกรรมทางศาสนา ผู้บริหารที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาบ่อยครั้งมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่ไปร่วมกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง

อภิปรายผล

ผลการบริหารงานโดยใช้ทศพิศราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า

1. การบริหารงานโดยใช้ทศพิศราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 รวมทั้ง 10 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าประเด็น การไม่เบียดเบียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 เป็นผู้บริหารที่มียึดมั่นในหลักคุณธรรม

อย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนมีคุณธรรมกิจการต่าง ๆ ย่อมมีความก้าวหน้า องค์การเจริญรุ่งเรือง มีความสงบสุข ผู้บริหารโรงเรียนควรประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่บุคลากรในโรงเรียน คุณธรรมของผู้บริหารมีหลายประการ ซึ่งผู้บริหารจะต้องสร้างสมเป็นระยะเวลาอันยาวนานจนเป็นลักษณะนิสัยประจำตัวของตนเอง หลักธรรมสำหรับผู้บริหาร คือ พรหมวิหารสี่ ซึ่งประกอบด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา เป็นการชี้ชัดลงไปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 บริหารงานโดยยึดหลักทศพิศราชธรรมเป็นที่ตั้งสอดคล้องกับข้อเขียนของ เหม ทองชัย (2550) ได้กล่าวถึงทศพิศราชธรรมไว้ในหนังสือ “นำโดยธรรม” ความว่าผู้นำที่ดีจะสร้างบารมีด้วยคุณธรรมความดี จึงควรที่จะต้องบ่มเพาะให้ทศพิศราชธรรม ทั้ง 10 ข้อธรรมเกิดมีแก่ตนเพื่อจะได้ครองตนเป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่ด้วยบารมีที่ก่อปรด้วยคุณธรรมความดีเป็นที่ตั้ง การบ่มเพาะบารมีของผู้นำด้วยราชธรรม แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ของ พงศ์พันธ์ วันดีเรืองไพศาล (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้ทศพิศราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 รวมทั้ง 10 ด้าน ตามตัว

ประสบการณ์บริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี มีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ตามตัวแปรการศึกษาธรรมชาติโดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารที่ไม่เคยบวชมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่เคยบวช ตามตัวแปรการร่วมกิจกรรมทางศาสนา โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาบ่อยครั้งมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่ไปร่วมกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการวิจัยเรื่องการบริหารงาน โดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) การบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการให้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดทุกกลุ่มตัวแปร จึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ควรวางนโยบายในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารด้วยการปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องทานหรือการให้โดยการจัดทำโครงการหรือแผนงานของสำนักงานเขตพื้นที่และรณรงค์ปลูกจิตสำนึก

2) ควรเป็นนโยบายสำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้วยหลักทศพิธราชธรรม

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

1) การบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต่างยึดมั่นหลักคุณธรรมในการบริหาร เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีโครงการผู้บริหารดีเด่นด้านคุณธรรมประจำปี ให้กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ หรือโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ตามภาพรวมแม้ว่าจะไม่แตกต่างกัน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรจะพบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี มีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ผู้บริหารที่ไม่เคยบวชมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่เคยบวช และผู้บริหารที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาบ่อยครั้งมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารที่ไปร่วมกิจกรรมนาน ๆ ครั้ง จึงควรจัดให้มีแรงเสริมเพื่อให้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานมาเป็นเวลา 10 ปีขึ้นไป ผู้บริหารที่เคยบวชเรียนมาแล้ว และผู้บริหารที่ไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาบ่อยครั้ง ได้ปฏิบัติด้านต่าง ๆ ตามหลักทศพิธราชธรรมไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

1.3 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ควรจัดทำ โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับผู้บริหาร และครูผู้สอนในโครงการการนำหลัก ทศพิธราชธรรมมาใช้ในสถานศึกษา

2) ควรมีกิจกรรมส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำ หลักทศพิธราชธรรมไปใช้กับนักเรียน และมีการ ติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานโดยใช้ ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีข้อจำกัดหลายประการ ดังนั้นจึงใคร่ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรวิจัยเกี่ยวกับการใช้ทศพิธราชธรรม

ของครูผู้สอนต่อเด็กนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 และโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่อื่น ๆ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำ

คู่มือการนำหลักทศพิธราชธรรมสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้สอนไปใช้ปฏิบัติและทำการวิจัย หลังจากการทดลองและเปรียบเทียบผลการปฏิบัติตาม หลักทศพิธราชธรรมว่าระหว่างก่อนใช้คู่มือกับหลัง การใช้คู่มือจะเป็นอย่างไร

บรรณานุกรม

- วิกรม กรมดิษฐ์. (2550). *ผมจะเป็นคนดี ภาคไฟฟ้าวันเยาว์*. กรุงเทพฯ:มูลนิธิอมตะ.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). *เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนแบบสอบถาม*. กรุงเทพมหานคร : ถ่ายเอกสาร.
- เสถียรพงษ์ วรรณปก. (2540). “ธรรมเนียมปากคอกสำหรับผู้บริหาร” ใน *เอกสารประกอบการ สัมมนาเรื่องความรู้และคุณธรรมสำหรับผู้บริหาร*. (16-17 กันยายน) กรุงเทพฯ : ภาควิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์, (2548, เมษายน30). “สุขภาพจิตวิทยา” ใน *วารสารหญิงไทย*. กรุงเทพฯ : บริษัท อักษรโสภณ จำกัด.
- สุวัฒน์ ทองธนากุล. (2549). *อีโรการตลาด*. กรุงเทพฯ : แมเนเจอร์มีเดียกรุ๊ป.
- เหม ทองชัย. (2550). *นำโดยธรรม*. นครศรีธรรมราช : ม.ป.ท.
- Krejcie. R.V. and Morgan. D.V. “Determining Sample Size for Research Activities” *Educational and Psychological Measurement*, 1970 p. 608.